

SLOVENSKO OGRODJE KVALIFIKACIJ

ZA BOLJŠO PREGLEDNOST
IN DOSTOPNOST
KVALIFIKACIJ
V SLOVENIJI IN EU

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Slovensko ogrodje
kvalifikacij (SOK)
je enotni sistem
kvalifikacij v Republiki
Sloveniji za razvrščanje
kvalifikacij v ravni glede
na učne izide.

SLOVENSKO
OGRODJE
KVALIFIKACIJ

Namen SOK je doseči transparentnost in
prepoznavnost kvalifikacij v Sloveniji in EU,
njegovi temeljni cilji pa so:

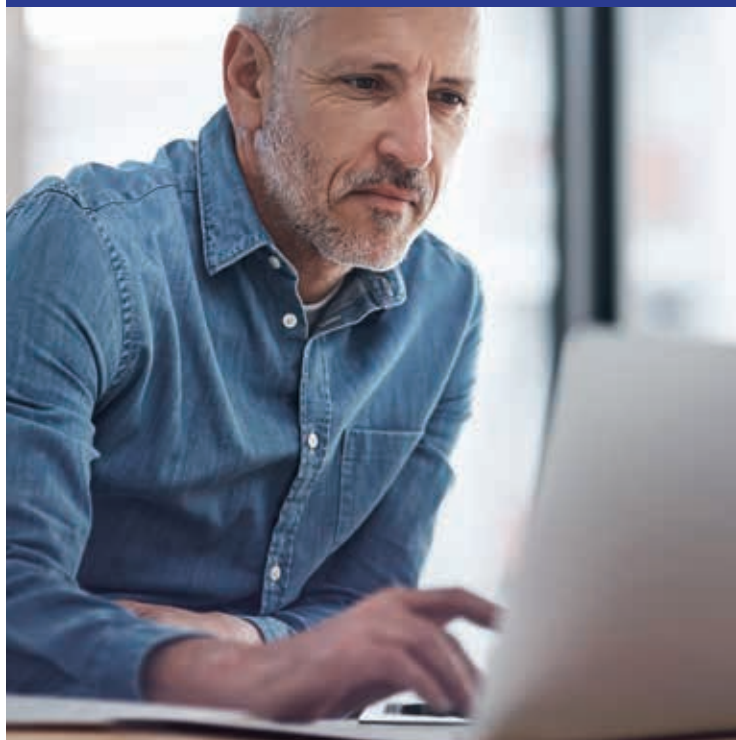
- **podpreti vseživljenjsko učenje,**
- **povezati in uskladiti slovenske
podsisteme kvalifikacij**
- **ter izboljšati preglednost, dostopnost in
kakovost kvalifikacij glede na trg dela in
civilno družbo.**

TEMELJNA VLOGA SLOVENSKEGA OGRODJA KVALIFIKACIJ

Zakon o Slovenskem ogrodju kvalifikacij (ZSOK), ki je bil sprejet leta 2015, je določil, da je Slovensko ogrodje kvalifikacij orodje za razvoj in razvrščanje kvalifikacij v enotno dogovorjen sistem. Kvalifikacije so glede na zakonsko določena merila ter učne izide in opisnike razvrščene na ravni, prikazani so odnosi med kvalifikacijami, nakazane so možnosti horizontalne in vertikalne prehodnosti med kvalifikacijami. Ogrodje kvalifikacij prispeva k izboljšanju kakovosti, dostopnosti in priznanju kvalifikacij na trgu dela v državi ali mednarodno. Enota SOK je kvalifikacija.

Zakon opredeljuje:

- ujemanje ravni SOK z Evropskim ogrodjem kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (EOK) in Evropskim ogrodjem visokošolskih kvalifikacij (EOVK),
- postopke in pristojnosti glede umeščanja kvalifikacij,
- vzpostavitev Nacionalne koordinacijske točke SOK in EOK ter
- vodenje evidenc (registra kvalifikacij SOK).

SOK OBSEGA TRI VRSTE KVALIFIKACIJ:

- **IZOBRAZBO**,
ki se izkazuje z javno listino o zaključenem izobraževanju;
- **POKLICNO KVALIFIKACIJO**,
ki se izkazuje s certifikatom o pridobljeni NPK, izdanem v skladu s predpisi, ki urejajo NPK, ali s potrdilom o zaključenem programu za usposabljanje oziroma izpopolnjevanje, izdanem v skladu s predpisi, ki urejajo poklicno, strokovno in visokošolsko izobraževanje;
- **DODATNO KVALIFIKACIJO**,
ki se izkazuje s potrdilom o pridobitvi dodatne kvalifikacije.

Kvalifikacije so v SOK razvrščene v

10 RAVNI,
glede na
učne izide.

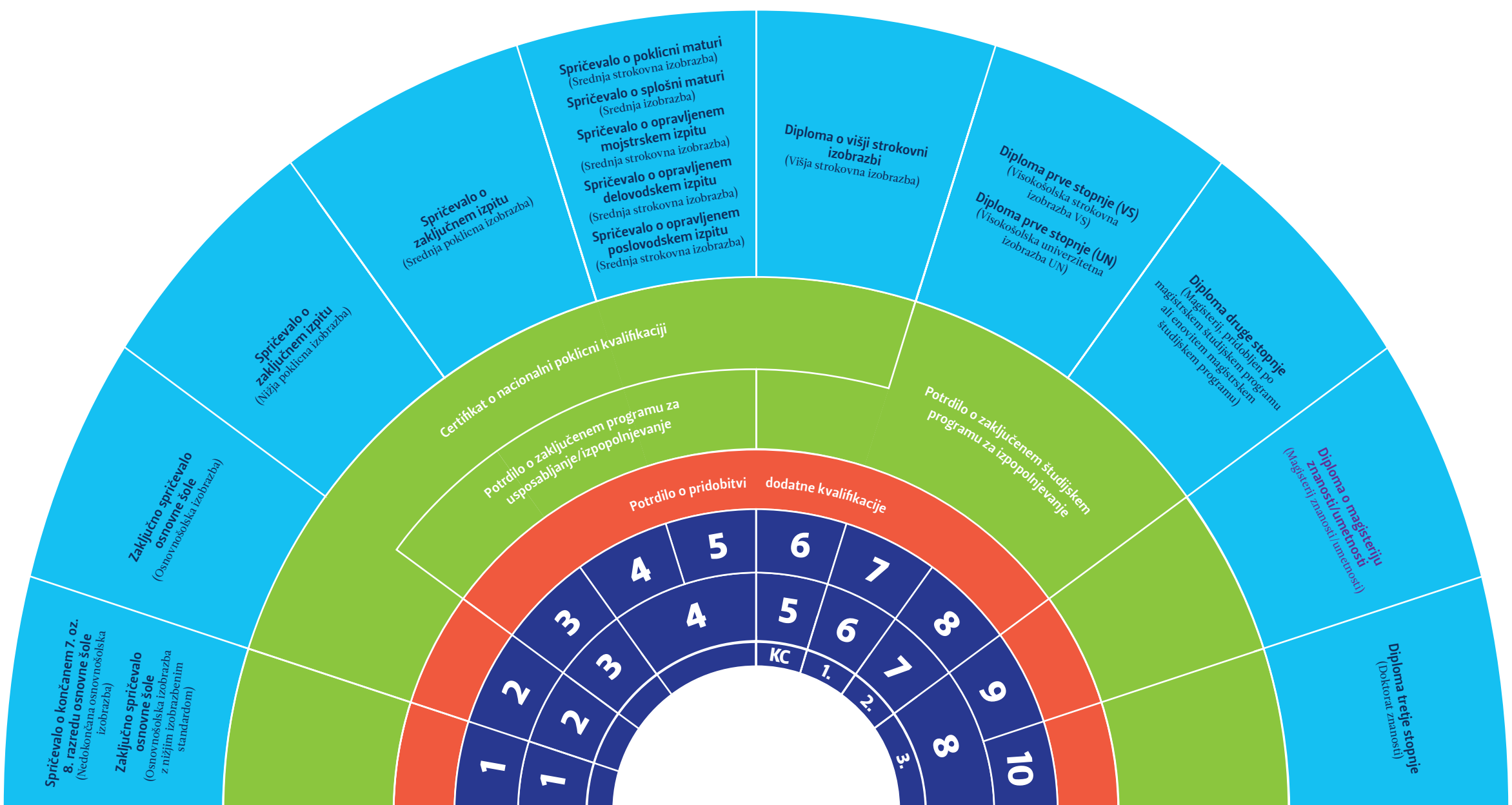
Deset ravni SOK se povezuje z

8 RAVNMI EOK
preko
opisnikov
ravni obeh
ogrodij.

Informacija o ravni SOK in EOK, za višješolske in visokošolske kvalifikacije pa tudi raven EOVK, mora biti vidna na vseh javnih listinah (diplomah, spričevalih, certifikatih, potrdilih).

SLOVENSKO OGRODJE KVALIFIKACIJ (SOK)

izobrazbe

poklicne kvalifikacije

dodatne kvalifikacije

SOK raven

EOK raven

EOVK raven

KC – kratki cikel EOVK, 1. – prva stopnja EOVK, 2. – druga stopnja EOVK, 3. – tretja stopnja EOVK

V shemo so vključene vse aktualne kvalifikacije, ki jih je mogoče pridobiti v Sloveniji. Vključena je tudi kvalifikacija Magisterij znanosti/umetnosti na 9.ravni SOK, ki je bila v procesu umeščanja SOK v EOK vključena v raven EOK 8.

Informacije o umeščenosti ostalih kvalifikacij so dostopne na www.nok.si

OPISNIKI RAVNI SOK

Pri umeščanju kvalifikacij v SOK se uporabljajo **opisniki ravni SOK**, ki predstavljajo izhodišče za presojo ustreznosti, zahtevnosti in kompleksnosti posameznih kvalifikacij. Opisniki za vsako raven vsebujejo tri kategorije učnih izidov: znanje, spretnosti in kompetence. Vsaka višja raven vsebuje tudi znanja, spretnosti in kompetence na nižji ravni. Vsaka kvalifikacija, ki se umešča v ogrodje, vsebuje vse tri kategorije, vendar ni nujno, da ima vsaka kategorija znotraj kvalifikacije enako težo.

OPISNIKI RAVNI SOK	1	2	3	4	5
<p>znanje</p> <p>Je rezultat učenja in osvajanja pojmov, načel, teorij in praks. Pridobivanje znanja poteka v različnih okoljih: v izobraževalnem procesu, pri delu in v kontekstu zasebnega ter družbenega življenja.</p>	<p>Elementarno splošno znanje, ki omogoča nadaljnje sistematično učenje.</p>	<p>Temeljno splošno in uporabno znanje, ki obsega razumevanje glavnih družbenih in naravnih pojmov, procesov in zakonitosti; je podlaga za nadaljnje učenje in družbeno udejstvovanje.</p>	<p>Pretežno praktično, življenjsko in poklicno uporabno znanje z nekaj teoretične podlage, pridobljeno predvsem na podlagi proučevanja primerov ter posnemanja in urjenja v kontekstu določene stroke.</p>	<p>Pretežno poklicno znanje, dopolnjeno s poznavanjem teoretičnih načel, zlasti tistih iz stroke. Pred načeli znanstvene sistematičnosti ima prednost proučevanje primerov, povezovanje in uporaba znanj.</p>	<p>Splošno in/ali strokovno znanje, pridobljeno s spoznavanjem različnih znanstvenih in/ali strokovnih področij in teoretičnih načel. Predstavlja temelj za nadaljnje učenje in nekoliko poglobljeno razumevanje stroke. Učenje poteka predvsem z analitičnim mišljenjem.</p>
<p>spretnosti</p> <p>V okviru nacionalnega ogrodja kvalifikacij so spretnosti opisane kot kognitivne (npr. uporaba logičnega, intuitivnega in ustvarjalnega mišljenja) in/ali praktične (npr. ročne, kreativne spretnosti in uporaba materialov, orodij in instrumentov).</p>	<p>Osnovna pismenost ter sposobnost učenja podatkov in pojmov. Izkazovanje praktičnih spretnosti za izvajanje enostavnih, ponavljajočih se opravil ali kratkega niza enostavnih opravil.</p>	<p>Temeljna pismenost in izkazovanje praktičnih spretnosti, vključno z uporabo osnovnih orodij, metod in materialov. Izvajanje enostavnih, ponavljajočih se opravil, sestavljenih iz manjšega števila operacij.</p>	<p>Temeljna pismenost in izkazovanje praktičnih spretnosti v omejenem obsegu, vključno z uporabo ustreznih orodij, metod in materialov. Uporabljanje znanih rešitev pri reševanju predvidljivih problemov v omejenem obsegu. Izvajanje preglednih in standardiziranih opravil.</p>	<p>Uporabljanje znanja pri reševanju različnih opravil in problemov, lahko tudi v manj tipičnih situacijah. Obvladovanje spretnosti, ki so glede na območje delovanja široke in specializirane, vključno z uporabo ustreznih orodij, metod, različnih tehnoloških postopkov in materialov. Izvajanje relativno preglednih, manj standardiziranih opravil.</p>	<p>Izkazovanje spretnosti, ki so glede na območje delovanja široke, lahko so tudi specializirane, vključno z uporabo ustreznih orodij, metod, različnih tehnoloških postopkov, materialov in teorij. Ovrednotenje in uporaba informacij za oblikovanje odločitev in rešitev različnih problemov oziroma netipičnih situacij. Oblikovanje rešitev v povezavi z dobro opredeljenimi abstraktnimi problemi. Izvajanje raznolikih, pogosto nestandardiziranih opravil.</p>
<p>kompetence</p> <p>Se nanašajo na sposobnost uporabe in povezovanja znanja in spretnosti v izobraževalnih, profesionalnih in osebnih situacijah. Kompetence razvrščamo glede na kompleksnost, samostojnost in odgovornost delovanja. Ločimo generične in poklicno specifične kompetence.</p>	<p>Usposobljenost za delovanje v podrobno opredeljenem in zelo strukturiranem okolju.</p>	<p>Usposobljenost za omejeno samostojno delovanje na podlagi ustnih ali pisnih navodil ter za pridobivanje novih znanj in spretnosti v predvidljivem in strukturiranem kontekstu. Sprejemanje omejene odgovornosti.</p>	<p>Usposobljenost za pridobivanje novih znanj in spretnosti v strukturiranem kontekstu ob ustreznem vodenju. Usposobljenost za omejeno samostojno delovanje v predvidljivem in strukturiranem kontekstu na podlagi enostavnih ustnih ali pisnih navodil. Sprejemanje omejene odgovornosti.</p>	<p>Usposobljenost za delovanje v znanem in manj znanem okolju z večjo stopnjo odgovornosti in samostojnosti. Prezemanje odgovornosti za lastnosti in kakovost izdelkov/storitev, povezanih z delovnimi opravili oziroma delovnim procesom. Prezemanje odgovornosti za lastno učenje. Pridobivanje novega znanja in spretnosti v nadzorovanem okolju. To raven označuje določena podjetniška usmerjenost, sposobnost organiziranja in vključevanja v delovne skupine.</p>	<p>Usposobljenost za delovanje v različnih in specifičnih okoljih. Prezemanje odgovornosti za lastnosti in kakovost delovnega procesa in rezultatov, pri čemer izkazuje samostojnost in določeno mero samoiniciativnosti. Prezemanje odgovornosti in initiative za pridobivanje novega znanja in spretnosti. To raven označuje podjetniška usmerjenost, sposobnost organiziranja in vključevanja v kompleksne in heterogene delovne skupine.</p>

OPISNIKI RAVNI SOK	6	7	8	9	10
<p>znanje</p> <p>Je rezultat učenja in osvajanja pojmov, načel, teorij in praks. Pridobivanje znanja poteka v različnih okoljih: v izobraževalnem procesu, pri delu in v kontekstu zasebnega ter družbenega življenja.</p>	<p>Strokovno in teoretično znanje na določenem področju in praktično znanje za reševanje konkretnih strokovnih nalog. Znanje omogoča reševanje zahtevnejših opravil na specifičnih področjih stroke.</p>	<p>Poglobljeno strokovno teoretično in praktično znanje na določenem področju, podprto s širšo teoretično in metodološko osnovo.</p>	<p>Poglobljeno teoretično, metodološko in analitično znanje z elementi raziskovanja, ki je osnova za zelo zahtevno strokovno delo.</p>	<p>Poglobljeno teoretično, metodološko in analitično znanje za izvirno znanstveno–raziskovalno/umetniško delo, ki ustvarja novo znanje/stvaritve.</p>	<p>Poglobljeno znanje za samostojno izvirno znanstveno in raziskovalno/umetniško delo ali razvoj stroke na najvišji ravni, kar je povezano z znanstvenim, strokovnim ali umetniškim uveljavljanjem doma in v mednarodnem prostoru.</p>
<p>spretnosti</p> <p>V okviru nacionalnega ogrodja kvalifikacij so spretnosti opisane kot kognitivne (npr. uporaba logičnega, intuitivnega in ustvarjalnega mišljenja) in/ali praktične (npr. ročne, kreativne spretnosti in uporaba materialov, orodij in instrumentov).</p>	<p>Izvajanje zahtevnejših operativno–strokovnih opravil, povezanih z deli v pripravi, kontroli in vodenju delovnih procesov. Naloge so glede na območje delovanja kompleksne, praviloma specializirane, vključujejo abstraktno mišljenje in uporabo ustreznih orodij, metod, različnih tehnoloških postopkov, materialov in teorij.</p>	<p>Izvajanje kompleksnih operativno–strokovnih opravil, ki vključujejo tudi uporabo metodoloških orodij. Obvladovanje zahtevnih, kompleksnih delovnih procesov ob samostojni uporabi znanja v novih delovnih situacijah. Diagnosticiranje in reševanje problemov v različnih specifičnih delovnih okoljih, povezanih s področjem izobraževanja in usposabljanja. Osnova za izvirna dognanja/stvaritve in kritično refleksijo.</p>	<p>Obvladovanje zelo zahtevnih, kompleksnih delovnih procesov in metodoloških orodij na specializiranih področjih. Načrtovanje in vodenje delovnega procesa na podlagi ustvarjalnega reševanja problemov, povezanih s področjem izobraževanja in usposabljanja. Sposobnost izvirnih dognanj/stvaritev in kritične refleksije.</p>	<p>Načrtovanje, vodenje in izvajanje najzahtevnejših del, vključno z udeležbo pri znanstvenoraziskovalnih/vrhunskih umetniških projektih, ter reševanje teoretičnih in praktičnih problemov v posebnih delovnih situacijah. Sposobnost kompleksnih izvirnih dognanj/stvaritev, kritične refleksije.</p>	<p>Načrtovanje, vodenje in izvajanje najzahtevnejših del, vključno z znanstvenoraziskovalnimi/umetniškimi projekti, ter reševanje najzahtevnejših teoretičnih in praktičnih problemov. Sposobnost kritične refleksije, poglobljenega abstraktnega razmišljanja in sinteze novih in kompleksnih idej.</p>
<p>kompetence</p> <p>Se nanašajo na sposobnost uporabe in povezovanja znanja in spretnosti v izobraževalnih, profesionalnih in osebnih situacijah. Kompetence razvrščamo glede na kompleksnost, samostojnost in odgovornost delovanja. Ločimo generične in poklicno specifične kompetence.</p>	<p>Usposobljenost za delovanje v različnih in specifičnih okoljih z elementi ustvarjalne aktivnosti. Samostojno delovanje, pri katerem je značilno prevzemanje odgovornosti za delo posameznikov in skupin ter materialnih virov in informacij. Ob tem je pomembno osnovno povezovanje in umeščanje problematike v splošni družbeni kontekst. Prepoznavanje lastnih učnih potreb in skrb za prenos znanja v delovnem okolju.</p>	<p>Usposobljenost za delovanje v različnih okoljih in na različnih funkcijah ter za posredovanje novega znanja. Sprejemanje odgovornosti za določanje in doseganje lastnih rezultatov dela in/ali rezultatov dela heterogene skupine na opredeljenih področjih dela. Usposobljenost za argumentirano razpravo v specifičnih delovnih okoljih, povezanih s področjem izobraževanja in usposabljanja. Prepoznavanje lastnih potreb po učenju, prevzemanje pobude za lastno učenje, usposobljenost za prenos znanja v skupini.</p>	<p>Samostojno in avtonomno izvajanje nalog v praviloma netipičnih okoljih v širših ali multidisciplinarnih kontekstih. Sposobnost prevzemanja odgovornosti za lastni profesionalni razvoj ter poučevanja drugih. Sprejemanje odgovornosti za odločitve, ki so povezane z aktivnostmi, procesi ter vodenjem kompleksnih in heterogenih skupin.</p>	<p>Avtonomno izvajanje nalog v netipičnih okoljih, širših ali večdisciplinarnih kontekstih v povezavi z bazičnim in/ali uporabnim znanstvenoraziskovalnim/umetniškim delom. Sposobnost prevzemanja odgovornosti za lastni profesionalni razvoj in razvoj stroke. Usposobljenost za neodvisno, profesionalno in etično usmerjanje lastnega učenja in učenja drugih v različnih kontekstih.</p>	<p>Usposobljenost za izrazito avtonomno/vrhunsko ustvarjanje, interpretiranje ter iskanje odgovorov na abstraktna in najbolj kompleksna vprašanja v stroki, znanosti ali umetnosti. Sposobnost za prenos znanja med stroko in znanostjo v kritičnem dialogu ter zmožnost odgovornega presojanja posledic uporabe novega znanja v različnih kontekstih.</p>

POSTOPEK UMEŠČANJA KVALIFIKACIJ V SOK

1. Umestitev izobrazbe v raven SOK se določi z vzgojno–izobraževalnim, izobraževalnim ali študijskim programom.

Minister, pristojen za izobraževanje, sprejme raven SOK za posamezno izobrazbo skupaj z izobraževalnim programom, na predlog pristojnega strokovnega sveta RS.

Za področje visokošolskega izobraževanja Nacionalna agencija RS za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS) ob akreditaciji študijskega programa potrdi raven SOK.

2. Umestitev poklicnih kvalifikacij v raven SOK se določi s katalogom za NPK, s programom poklicnega in strokovnega usposabljanja oziroma izpopolnjevanja ali s študijskim programom za izpopolnjevanje.

Minister, pristojen za delo, skupaj s katalogom standardov strokovnih znanj in spretnosti sprejme raven SOK za posamezen NPK. Minister, pristojen za izobraževanje, skupaj s programom izpopolnjevanja oziroma usposabljanja sprejme raven SOK za posamezno poklicno kvalifikacijo.

Nacionalna agencija RS za kakovost v visokem šolstvu ob akreditaciji predlaganega študijskega programa za izpopolnjevanje potrdi raven SOK.

3. Umestitev dodatnih kvalifikacij v raven SOK se določi s sklepom ministra, pristojnega za delo.

REGISTER KVALIFIKACIJ SOK

Register kvalifikacij SOK predstavlja javno dostopen informacijski sistem Slovenskega ogrodja kvalifikacij in omogoča vpogled v vse posamične kvalifikacije, ki jih je mogoče pridobiti v Sloveniji.

Register SOK je dostopen na spletni strani www.nok.si

Kvalifikacije so v registru kvalifikacij SOK opisane skladno z metodologijo SOK ter zakonskimi določili.

Register kvalifikacij SOK je povezan s portalom Evropske komisije Learning Opportunities and Qualifications in Europe.

TEMELJNE INSTITUCIJE

Medresorska delovna skupina

Vlada RS je 14. 1. 2010 imenovala Medresorsko delovno skupino za pripravo nacionalnega ogrodja kvalifikacij, ki bo skladno z Evropskim ogrodjem kvalifikacij.

Njene temeljne naloge so:

- določitev Nacionalne koordinacijske točke v skladu s Priporočili o Evropskem ogrodju kvalifikacij,
- priprava strategije in postopkov za umeščanje slovenskih ravni kvalifikacij v Evropsko ogrodje kvalifikacij – skladno s kriteriji,

- priprava stališč za posvetovalno skupino Evropske komisije,
- potrditev strokovnih podlag za izgradnjo Slovenskega ogrodja kvalifikacij,
- priprava usmeritev implementacijskim skupinam in vsebinskih podlag za črpanje namenskih sredstev ESS,
- spremljanje procesa izgradnje Slovenskega ogrodja kvalifikacij in umeščanja posamičnih kvalifikacijskih standardov vanj.

Strokovna komisija NKT SOK–EOK

Minister, pristojen za delo, je imenoval Strokovno komisijo NKT SOK–EOK. Komisijo sestavlja sedem članov, predlaganih s strani ministrstva, pristojnega za delo, ministrstva, pristojnega za izobraževanje, ministrstva, pristojnega za gospodarstvo in Ekonomsko–socialnega sveta (od tega en predstavnik delodajalcev in en predstavnik delojemalcev).

Njene naloge so:

- določa merila za umeščanje dodatnih kvalifikacij v SOK,
- pripravi predlog za umestitev dodatne kvalifikacije v SOK,
- spremlja proces razvoja Slovenskega in Evropskega ogrodja kvalifikacij ter Evropskega ogrodja visokošolskih kvalifikacij,
- opravlja druge naloge, potrebne za umeščanje kvalifikacij.

NACIONALNA KOORDINACIJSKA TOČKA SOK–EOK

(NKT SOK–EOK)

Nacionalna koordinacijska točka za SOK–EOK deluje na **Centru RS za poklicno izobraževanje**. Njene naloge so:

- skrb za razvoj SOK in povezanost z EOK,
- zagotavljanje dostopa do informacij,
- vodenje postopka umeščanja SOK v EOK,
- vodenje postopka umeščanja dodatnih kvalifikacij v SOK,
- priprava gradiva in koordiniranje dela vključenih deležnikov pri umeščanju nacionalnih kvalifikacij v Evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK) preko Slovenskega ogrodja kvalifikacij (SOK),
- objava in vodenje registra kvalifikacij SOK ter povezave z EOK portalom,
- izdaja potrdila o ravni SOK in EOK za NPK,
- strokovna ter administrativna podpora delovanju
Strokovne komisije NKT SOK–EOK.

Vse informacije o delovanju NKT SOK–EOK in o njenih nalogah dobite na **www.nok.si**.

